

De Meervaart: een nieuw gezicht, een nieuwe aanpak

De Meervaart in Amsterdam heeft een ware metamorfose ondergaan. Slechts bepaalde contouren en de betonnen constructie herinneren aan wat ooit de oude Meervaart was. Uit de puinhopen is een nieuw theater herrezen met een grote zaal van 850 stoelen, een kleine zaal met 300 zitplaatsen en 10 vergaderzalen. Op zaterdag 6 november werd de Meervaart officieel geopend in aanwezigheid van Minister President Wim Kok en zijn vrouw.

Pieter Erkelens, directeur van de Meervaart, is met recht trots op de nieuwe Meervaart, dat in de programmering nog meer dan voorheen muziek zal bevatten in al zijn facetten: theater- en popconcerten, blues en swing, klassieke muziek, opera's, shows en musicals. Daarnaast is er ruimte voor kleinkunst, cabaret, folklore, toneel en bijzondere specials uit binnen- en buitenland.

Eigen koers

Met de opening van de nieuwe Meervaart krijgt het de positie van vierde grootste theater in Amsterdam, na Carré, Stadschouwburg en het Muziektheater. Volgens Erkelens zitten de theaters in Amsterdam qua programmering niet in elkaars vaarwater. 'Ieder theater voert zijn eigen beleid. In de Meervaart zal de nadruk liggen op allerlei vormen van muziek in combinatie met theater. Vergelijkbaar met wat Vredenburg in Utrecht en de Dosterpoort in Groningen doen. Het accent zal daarbij niet alleen komen te liggen op popmuziek, maar ook op jazz, blues, folklore, klassieke muziek en zelfs rap, hiphop en skate. Over het afstemmen van

de programmering voeren we ook overleg met onder andere het Bellevue theater, De Kleine Komedie en het Nieuwe de la Mar Theater. Daarmee proberen we dubbel programmeren te voorkomen. Dat neemt niet weg dat een bepaald aantal artiesten die bijvoorbeeld in De Kleine Komedie staan, ook in de Meervaart komt, maar dan op een later tijdstip. Gedeeltelijk mikken we op hetzelfde publiek. Toch zal de Meervaart in de eerste plaats het theater zijn voor de bewoners van de Westelijke Tuinsteden. Een stadsdeel waar nu nog 170.000 mensen wonen, maar door uitbreiding straks met de Vindex locaties een verzorgingsgebied is voor meer dan 200.000 inwoners. Daarnaast richten we ons ook een beetje op de Amsterdammers die in het centrum wonen. Hoewel dat emotioneel gevoelig ligt, omdat ze dan de ringweg over moeten.' Toch denkt Erkelens dat de nieuwe Meervaart door haar programmering en betere parkeermogelijkheden veel Amsterdammers uit het centrum zal trekken. Kortom potentieel publiek voldoende.

Exploitatie

De Meervaart wordt gesubsidieerd door drie stadsdelen: Osdorp, Slotervaart en Geuzenveld. Jaarlijk ontvangt de Meervaart een bedrag 2,4 miljoen. 'Voor dat bedrag dienen we een x aantal voorstellingen te programmeren,' legt Erkelens uit. 'Daarbij geven we per voorstelling aan, welke bezettingsgraad we denken te halen. Natuurlijk blijft het nog even koffiedik kijken, omdat de nieuwe Meervaart een twee keer zo grote capaciteit heeft als de oude en door twee zalen het aantal voorstelling verdubbeld is. Dat vereist een goede afstemming van de programmering, ook ten aanzien van de verschillende segmenten als toneel, dans, muziek, cabaret enz. Op zich hebben we een bepaalde vrijheid in de programmering. Je moet natuurlijk uitkijken dat als je teveel experimenteel theater programmeert geld toelegt. Aan de andere kant denk ik dat je als theaterdirecteur niet op de gemakzuchtige toer moet begeven en het volk alleen maar bloemkolen geeft, omdat ze daarom vragen. Ik denk dat de exploitatiebegroting van de Meervaart zeer realistisch is. Met de grote zaal van 850

Hans Brouwer

stoelen hebben we voldoende capaciteit om met een voorstelling break-even of winst te draaien. De kleine zaal zal per saldo geld bij moeten. De inkomsten van de grote zaal vult zo het tekort van de kleine zaal aan. De komende jaren zijn we in ieder geval verzekerd van een jaarlijks subsidiebedrag van 2,4 miljoen.' Een andere belangrijke bron van inkomsten voor de Meervaart vormt de congres- en vergadermarkt. De Meervaart is vanouds een aanbieder van congres- en vergaderaccommodatie. Volgens Erkelens is het de kunst om de programmering en de verhuur van vergaderruimten c.q. congreszalen goed op elkaar af te stemmen. De programmering staat meestal al ruim van te voren vast. De overige dagen zijn dan bestemd voor de verhuur. Daarbij zijn met het managementteam van het theater en de afdeling verhuur, goede afspraken gemaakt. Er zullen zeker gaan programma's geannuleerd worden, omdat er op dat moment een lucratief congres binnengehaald kan worden. Aan de andere kant hebben we dat geld ook nodig om speciale dingen te kunnen doen. In totaal zal de Meervaart zo'n 7 tot 8 miljoen per jaar omzetten, inclusief de 2,4 miljoen subsidie. Geld dat verkregen wordt uit de verhuur van zalen en horeca. Over de verdeling van dat geld

Pieter Erkelens

niet zo'n probleem, in de kleine zaal wel. Erkelens benadrukt dat de functie van de kleine zaal heel belangrijk is. 'Het krijgt naast een aantal bekende namen en experimenteel theater, aankomend talent een kans zich te ontplooiën. In die zin kunnen we hier niet alles programmeren, wat in de regio wel kan. Amsterdammers zijn zeer kritisch en letten op kwaliteit. In het afgelopen jaar heeft mijn aandacht meer bij de verbouwing gelegen dan bij de programmering. Samen met Sophie Lambo heb ik de hoofdlijnen doorgesproken. De rest van de invulling heeft zij gedaan. Ik denk dat zij erin geslaagd is een evenwichtig programma samen te stellen. Je moet ervoor waken dat het geen vergaarbak van allerlei artiesten wordt. Dat is voor een jaar nog niet zo erg, maar als je dat een paar jaar op rij doet, haakt het publiek af.'

Gastheerschap

Onder het motto: MeerVaart een nieuw gezicht, een nieuwe aanpak, krijgt het cultureel gastheerschap meer dan voorheen, een nieuwe dimensie. De verkoop van abonnementen bijvoorbeeld heeft plaatsgemaakt voor schriftelijke voorverkoop, waarbij geen minimum is gesteld aan het aantal voorstellingen. Erkelens: 'Dit biedt vele voordelen, want wie als eerste bestelt heeft de beste plaatsen en men staat niet meer in de rij. Ook krijgt iedereen die kaartjes koopt en dat wens de MeerVaartkaart.' Deze kaart is geldig voor twee personen gedurende het seizoen. Deze MeerVaartkaart biedt een aantal voordelen. Zo worden houders van een MeerVaartkaart aan het begin van het

seizoen uitgenodigd voor een gratis inspeelvoorstelling. Ook kunnen ze een plaats reserveren voor een rondleiding door de MeerVaart. Verder krijgt men per kwartaal een overzicht van de voorstellingen met extra informatie en achtergronden een week eerder dan de mensen die geen MeerVaartkaart hebben. Bovendien krijgt men als eerste een aankondiging van speciale voorstellingen met korting. Erkelens: 'De MeerVaartkaart is gratis. Op termijn zou je voor zo'n kaart geld kunnen vragen en het aantal mogelijkheden daarmee uitbreiden. We hechten veel waarde aan het avondje uit gevoel bij mensen. Ik ben pas tevreden als de mensen voldaan naar huis gaan. Binnen de VSCD hebben we regelmatig discussie over het cultureel gastheerschap. Gelukkig zijn er steeds meer theaters die daar op een goede manier invulling aangeven. Zo hebben we bij de MeerVaart de prijs van de garderobe en een drankje tijdens de pauze vertiscanteerd in de prijs van het kaartje. Dringen bij de buffetten en de garderobe, gehannes met wisselgeld, behoort hiermee tot het verleden. De servicekosten staan duidelijk vermeld op het kaartje. Verder is bij iedere voorstelling een gastvrouw of gastheer aanwezig. Voor aanvang van de voorstelling, in de pauze en na afloop kunnen bezoekers met vragen bij de gastvrouw/gastheer terecht. Ook is de receptie tijdens en na de voorstelling open voor vragen over de volgende voorstellingen of om een kaartje te kopen. 'Ik heb in feite maar één opdracht en dat is te zorgen dat zowel het publiek als de optredende artiesten het naar de zin hebben,' merkt Erkelens tot slot op.

zijn afspraken. 'Het is niet zo dat het geld wat er verdient wordt met congressen automatisch de tekorten opvult bij het theater. Dat zou buitengewoon frustrerend zijn voor de afdeling verhuur. Als theater streven we naar een kostendekkend programma. In de grote zaal is dat

Fotografie: Albert Sier